

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII. Ч. 56 (1574). СУБОТА, 9 ТРАВНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MAY 9, 1931. No. 56 (1574). VOL. XIII.

КАНАДІЙСЬКА АРМІЯ БЕЗРОБІТНИХ МАЄ ПІВ МІЛЬЙОНА ЛЮДЕЙ

КОМІНТЕРН ПІДРАХОВУЄ, ЩО В ЦЬОМУ СВІТІ Є ТЕПЕР ОКОЛО 50 МІЛЬЙОНІВ БЕЗРОБІТНИХ.

Є очевидним, що число безробітних в Канаді, яке подає революційний робітничий рух, є за мале. В останній числі торонтоного "Воркера", офіційного органу Комуністичної Партії Канади, була вміщена критика в цій справі одного кореспондента, який каже, що в Канаді є тепер 500,000 безробітних.

Надзвичайно трудно є подати точне число безробітних в Канаді з огляду на те, що немає відповідної урядової статистики, однак в статті, написаній для "Канідиен Форум" про асекурацію від безробіття, Гері М. Кессіді, асистент професор соціальних наук у торонтоному університеті, каже так:

"Ми не маємо докладних статистик про число осіб без праці, але на підставі цифр про безробіття, видаваних місячно домініантним статистич-

ним бюро, можна виправдати досить добрий підрахунок. На підставі цих цифр, число канадців без праці від січня до травня 1930 року було правдоподібно між 350,000 і 450,000; це число не спало нижче 250,000 минулого літа; а протягом перших трьох місяців цього року, навіть помію широкого програми допомогти робити, що переводяться в життя, число безробітних було більше, ніж минулої зими — воно вносило може 500,000. Минулої зими відсоток безробітних був у дійсності вищий в Канаді, ніж у Великій Британії, і він правдоподібно є десь так само за високий цієї зими, хоч він був значно нижчий протягом минулого літа й осені".

В цифрах, недавно опублікованих, Комуністичний Інтернаціонал підраховує світову армію безробітних на околу 50 мільйонів.

ЧОТИРОХ БЕЗРОБІТНИХ У ВІННІПЕГУ БУДУТЬ СУДИТИ ПЕРЕД ЛАВОЮ ПРИСЯГЛИХ

В поліційнім суді у Вінніпегу відбулася в четвер розправа проти дев'ятих робітників, що були арештовані 15 квітня під час нападу поліції на безробітних, які вертали з демонстрації перед будинком провінціального парламенту. Всі вони були тоді тяжко побиті поліцією й деякі з них щойно вийшли з шпиталю.

Поліція "розпізнала" лише чотирох обвинувачених, а п'ятьох не змогла розпізнати й в наслідок того прокуратор відтягнув обвинувачення проти цих п'ятих товаришів.

Чотири товариші, проти яких далі стоїть обвинувачення, є оці: Джан Новик, Вільям Кібік, Джан Диксон і Александер МекКенні. Всі вони домагалися, щоб їх судили перед лавою присяглих, і розправа проти них відбудеться пізніше.

чотирох обвинувачених, а п'ятьох не змогла розпізнати й в наслідок того прокуратор відтягнув обвинувачення проти цих п'ятих товаришів.

Чотири товариші, проти яких далі стоїть обвинувачення, є оці: Джан Новик, Вільям Кібік, Джан Диксон і Александер МекКенні. Всі вони домагалися, щоб їх судили перед лавою присяглих, і розправа проти них відбудеться пізніше.

УРЯД ЧАН КАЙ-ШІ ЗАГРОЖЕНИЙ ПОВСТАННЯМ В РІЖНІХ ПРОВІНЦІЯХ КИТАЮ

НАНКІН, Китай, 5 травня. (А.П.) — Заскочений повстанням у провінціях Кванту і Квансі та комуністичними настанами в багатьох інших провінціях, націоналістичний уряд створює сьогодні сконсолідувати фракції для підтримки Чан Кай-Ші, свого голови й годового команданта армії.

В той час, коли напливають відомости про мобілізацію повстанчих сил у Кантоні й провінції Кванту, щоб прогнати його з уряду, Чан Кай-Ші відкрив тут "народний з'їзд" промовою про "досягнення" свого уряду.

Домагаючись, щоб Чан Кай-Ші зрештитував або боровся, кажуть звідомлення з Кантону, революційні провідники орга-

нізують армію з 50,000 людей, щоб усунути його від влади.

Чан Кай-Ші, кажуть інші депеші з Кантону, вислав націоналістичні війська з провінції Фукіен для поборювання повстанчих військ, які збирає Чен Чі-Янг, військовий губернатор провінції Кванту.

ВЛАДУ В ГАНКОВІ ПЕРЕДАНО В РУКИ ВІЙСЬКА.

ГАНКОВ, Китай, 5 травня. (А.П.) — Влада віддала сьогодні адміністрацію міста в руки війська в наслідок радикальної активності, що виникла з руху проти президента Чан Кай-Ші в провінції Кванту. До передавання влади причинилися також успіхи Червоної армії в околиці Ганкова.

АМЕРИКА ВТРАЧАЄ РАДЯНСЬКУ ТОРГОВЛЮ

ВАШІНГТОН, 1 травня. — Департамент торгівлі каже в своїм оповіщенні, що продаж американських товарів до Радянського Союзу зменшилася в березні на околу 14 мільйонів доларів у порівнянні з попереднім місяцем.

Причиною зменшення вважають несприятливі кредитові умови, на яких американські фірми ведуть торговельні діла з СРСР. Через те, що в євро-

пейських країнах ці умови є багато вигідніші, Радянський Союз дає їм свої замовлення на різні товари, користуючись довготерміновими кредитами, які відмовляються давати американські фірми.

Коли в лютому радянські замовлення в Сполучених Державах представляли вартість 21,593,013 доларів, то в березні вони вносили лише 7,631,692 доларів.

Плянують завести реєстрацію всіх людей в Канаді повище 16 років

В СЕНАТІ ВНЕСЕНО ЗАКОНОПРОЄКТ, НА ПІДСТАВІ ЯКОГО КОЖНИЙ ЗАРЕЄСТРОВАНИЙ МАВ БИ НОСИТИ ЦЕРТИФІКАТ З ФОТОГРАФІЄЮ І ПІДПИСОМ.

ОТТАВА, 5 травня. (К.П.) — Примусова реєстрація всіх осіб в Канаді повище 16 років життя була б завведена на підставі законопроекту, який висловив сенатор Д. П. Б. Кесгрей. Після реєстрації був би виданий сертифікат з фотографією особи й підписом на ній.

Від реєстрації були б звільнені монахи в монастирях, члени військових морських і воздушних сил, коли в службі, члени мавтед поліції або всякої іншої провінціальної чи муніципальної поліції, та всі ті, що перебувають у заведених для умови хорих і в'язниць, або інших таких інституціях, що їх міністер, який буде наглядати за виконанням закону, буде уважати за відповідні звільнити.

Закон буде відноситися до кожного в Канаді, включаючи британських підданих і чужинців. Усі особи понад 16 років мали би зареєструватися в означені часі, а всі далішні особи, що дійдуть того віку, мали би зареєструватися до одного тижня, коли їм мине 16 рік життя.

Зголошуючися до реєстрації, особа мала би подати свою національність (державну принадлежність) і, якщо є британським підданним, мала би сказати, чи стала ним через уродження чи через натуралізацію: вона мала б також предложити фотографію, яка була б додана до сертифікату.

Повніший законопроект, якщо був би ухвалений, був би в першу чергу звернений проти революційних робітників і чужинських робітників взагалі. Капіталістична влада особливо користувалася б, таким законом проти робітників під час страйків, а головню на випадок війни.

У РОЗРУХАХ В ЄГИПТІ ВБИТО ВІСІМ ОСІБ

КАЙРО, Єгипет, 4 травня. — Вісім осіб було убитих і 46 поранених, коли вчора по полудні поліція відкрила вогонь під час розрухів у Бенісуеві, 50 миль від Каїра. Сім поліцаїв також були ушкоджені.

Розрухи вибухли під час демонстрації з нагоди прибуття Нагаса Паші, провідника націоналістів, та шістьох членів його виконавчого комітету. Вістка про їх прибуття скоро поширилася й зібралася велика юрба. На місце прибула поліція, яка заатакувала юрбу. Поліція відкрила вогонь і були вбиті та поранені.

Партія єгипетських націоналістів, яку в скороченні називають Вафд, веде боротьбу проти уряду прем'єра Сідкі Паші, який є ставлеником британського імперіалізму й тримається при владі, при допомозі британського війська. Він розігнаний парламентом, в якому більшість націоналістів, і завів диктатуру. Вафдисти, яких провідником є бувший прем'єр Нагас Паша, ведуть кампанію за бойкотом виборів, що призначені на 14 травня. В цій кампанії підтримує їх ліберальна партія.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ АРЕШТОВАНИХ

Вісьмох робітників у Ріджайні, що були арештовані під час боротьби з фашистами й куклукс-кланівцями на першотравневій демонстрації, випущено за бездом по 100 доларів за кожного в готівці або по 200 доларів, зложених майном.

Робітники Ріджайні ухвалили на масовім мітингу в неділю резолюцію, в якій домагались звільнення всіх арештованих прокуратора, щоб він припинив усі судові доходження проти арештованих товаришів. Резолюція каже, що повинні бути потягнені до судової відповідальности ті, що старалися розбити похід.

Робітники Ріджайні ухвалили на масовім мітингу в неділю резолюцію, в якій домагались звільнення всіх арештованих прокуратора, щоб він припинив усі судові доходження проти арештованих товаришів. Резолюція каже, що повинні бути потягнені до судової відповідальности ті, що старалися розбити похід.

В КИТАЮ СТРАЧЕНО 88 КОМУНІСТІВ

Страшний терор китайського націоналістичного уряду проти китайських робітників триває далі. Депеша до капіталістичної преси з китайського міста Сватова від 4 травня повідомляє, що в суботу страчено в Китаю 88 комуністів, які брали участь у першотравневій демонстрації.

150 РОБІТНИКІВ УБИТО В ЕКСПЛЮЗІЇ

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 30 квітня. — Страшна експлозія загадочного походження знищила сьогодні хемічну фабрику в Ніхтеррої, що належала до воєної маринарки. Неофіційно обчислюють, що 150 робітників було убитих і більше як 300 поранених. Десятки інших у фабриці й коло неї були ушкоджені. Експлозія була така сильна, що кукички людських тіл порозкидано на чверть миль. Ніхтеррої, де наступила експлозія, лежить зараз через морський залив від Ріо де Жанейро.

ЛАВА ПРИСЯГЛИХ НЕ МОГЛА ПОГОДИТИСЯ.

Депеша до капіталістичної преси з Порт Артур, Онт., від 6 травня повідомляє, що в тамішнім дистриктивім суді відбулася того дня розправа проти Емілі Вілена, фініандського робітника, обвинуваченого за "перешкоджання поліції" під час демонстрації безробітних 25 лютого. Лава присяглих не могла погодитися і в наслідок того треба буде зарядити нову розправу.

МІТІНГ УКРАЇНСЬКОГО ЧЛЕНСТВА К.П.К. У ВІННІПЕГУ

В неділю, 10 травня в годині 10-й рано відбудеться мітинг усіх українських членів компартії й комсомолу. Мітинг відбудеться в Укр. Роб. Домі в залі під сесною. Всі партійці та комсомолці, члени укр. масових організацій, повинні обовязково прийти на цей мітинг. Партфракційне Бюро.

В СТОЛИЦІ ЕСПАНСЬКОГО МАРОККА ВИБУХ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК

ПІД ЧАС РОЗРУХІВ ДВІ ОСОБИ ВБИТО І 20 ПОРАНЕНО. — ВІЙСЬКО ПЕРЕБРАЛО КОНТРОЛЮ В МІСТІ.

ТІБРАЛЬТАР, 5-го травня. (А.П.) — Повідомляють, що в Тетуані, столиці еспанського Марокка, вибухли серйозні розрухи. В понеділок проголошено генеральний страйк. Військо й чужинський легіон з еспанського гарнізону в Цейта вислали до Тетуану. Було кілька жертв під час розрухів.

МАДРИД, Еспанія, 6 травня. (А.П.) — В наслідок розрухів, у яких дві особи вбито й 20 поранено, військо перебрало контроль в Тетуані, столиці еспанського Марокка.

Проголосивши страйк проти умов праці й платні, робітники маври звели в понеділок бій з еспанським військом. Вони зібралися в тетуанській мошії у вівторок і домагалися права вибрати своїх власних муніципальних урядників, які тепер назначує еспанський уряд.

Маври у великім числі при-

бувають до міста з прилягаючих округів і серед еспанських урядників панує занепокоєння.

ЛОНДОН, 6 травня. — Депеша Райтера з Танжеру каже сьогодні, що військо еспанського чужинського легіону в Сої Ель Арба збунтувалося. Сказано, що артилерія, розташована на центральній площі в Тетуані, є спрямована на тубільну дільницю. Вулиці Тетуану, каже депеша, патрулює піхота й кіннота.

ЖІНКИ МОЖУТЬ КАНДИДУВАТИ В ЕСПАНІ.

МАДРИД, Еспанія, 5 травня. — Перший раз в історії Еспанії жінки будуть мати право кандидувати в наступних виборах. Уряд оповістив, що всі громадяни, без огляду на пол або професію, можуть бути кандидатами.

ЗМАГАЮТЬ УТВОРИТИ СОЮЗ ІБЕРІЙСЬКИХ РАДЯНСЬКИХ РЕСПУБЛІК

ЛІСБОНА, Португалія, 3-го травня. — Виданий сьогодні урядовий комунікат каже, що під час першотравневих демонстрацій у Лісбоні вбито чотири особи й 24 поранено. Два поранені померли сьогодні в шпиталі. В Опорто поранено 18 осіб; проголошений там 1 травня воєнний стан триває далі.

За підписом "Академічна Фракція Комуністичної Партії й Комуністична Спілка Португалії" тут видано першотравневий відозву, в якій між іншим говориться:

"Ми підемо на боротьбу з поліцією, якщо вона буде гальмувати наш революційний похід. Будемо підтримувати робітничу класу в її страйкових боях аж до дня, коли визискувана класа встановить владу жовнів, селян і робітників, після чого здійснимо нашу стремління й нашу остаточну мету — загальний комунізм".

Відозва кінчиться оциками: "Хай живе світова комуністична революція! Хай живе Радянський Союз і Союз Іберійських Радянських Республік! Геть диктатуру й буржуазну республіку!"

Уряд оповістив учора, що повстання на острові Мадейрі зліквідовано. Збунтовані жовніри мали безумовно піддатися лояльному урядовому війську, що прибуло з Лісбону. Провідники повстання скрилися в британській консулаті в Фунчалі.

боях аж до дня, коли визискувана класа встановить владу жовнів, селян і робітників, після чого здійснимо нашу стремління й нашу остаточну мету — загальний комунізм".

Відозва кінчиться оциками: "Хай живе світова комуністична революція! Хай живе Радянський Союз і Союз Іберійських Радянських Республік! Геть диктатуру й буржуазну республіку!"

Уряд оповістив учора, що повстання на острові Мадейрі зліквідовано. Збунтовані жовніри мали безумовно піддатися лояльному урядовому війську, що прибуло з Лісбону. Провідники повстання скрилися в британській консулаті в Фунчалі.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ЗАЙМАЄ ПЕРШЕ МІСЦЕ НА ПШЕНИЧНІМ РИНКУ В АНГЛІЇ

ЛОНДОН, 2 травня. — Тут у порівнянні з тим самим періодом минулого року.

Протягом перших трьох місяців ц. р. з Радянського Союзу спроваджено до Англії 5,788,947 сотнів пшениці, а з Канади — 5,577,477 сотнів. Помію меншої кількості, Канада дістала за свою пшеницю 1,662,915 фунтів стерлінгів, а Радянський Союз отримав 1,463,939 фунтів стерлінгів.

у порівнянні з тим самим періодом минулого року.

Протягом перших трьох місяців ц. р. з Радянського Союзу спроваджено до Англії 5,788,947 сотнів пшениці, а з Канади — 5,577,477 сотнів. Помію меншої кількості, Канада дістала за свою пшеницю 1,662,915 фунтів стерлінгів, а Радянський Союз отримав 1,463,939 фунтів стерлінгів.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ ЗА МИНУЛИЙ РІК

ОТТАВА, 6 травня. (К.П.) — Міністер імміграції Гордон заявив сьогодні в парламенті у відповідь на запит посла, що в останнім календарнім році до Канади прибуло 104,806 іммігрантів. З них 31,709 прибули з Великої Британії й Ірляндії, а 25,632 із Сполучених Держав. Решта 47,645 прибули з 44 інших країн.

З Німеччини прибуло минулого року до Канади 10,401 іммігрантів. Далі прибуло 8,045 "рутинієн" (українців), 3,278 малярів, 4,968 поляків, 2,749 фініландців і 2,595 словаків.

ПЛАТНЯ РОБІТНИКІВ ДУЖЕ ЗМЕНШИЛАСЯ.

Прийшли також: один перс, три чорногорці, п'ять арабів і вісім турків.

НЬО ЙОРК. — Платня фабричних робітників у Сполучених Державах в березні ц. р. була на 34 відс. нижча від платні, яку діставали робітники в тім самім часі 1929 року. Такий підрахунок зробило бюро бизнесового становища, що існує при інституті Александра Гемілтона.

